

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Chrast, okres Chrudim

Filčíkova 439, 538 51 Chrast

Identifikátor školy: 669 000 221

Termín konání inspekce: 21. - 23. března 2005

Čj.:	J2 1036/2005-5202
Signatura:	oj1ay122

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Chrast je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Podle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 5. března 2003, čj. KrÚ 6414/2002 OŠMS, sdružuje mateřskou školu (MŠ) a školní jídelnu (ŠJ).

MŠ je čtyřtřídní, ke dni 30. září 2004 bylo přijato 100 dětí, z toho 14 dětí na nepravidelnou docházku (5 dnů v měsíci).

Předškolní vzdělávání je realizováno dle vlastního školního vzdělávacího programu, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, čj. 14 132/01-22.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální podmínky
- materiálně-technické podmínky
- průběh a výsledky předškolního vzdělávání

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole pracuje kolektiv osmi učitelek včetně ředitelky. Šest splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, dvě je nesplňují. S oběma byla uzavřena pracovní smlouva na dobu určitou, jedna studuje Vyšší odbornou školu v Litomyšli obor učitelství pro mateřské školy. Další učitelka absolvovala školení logopedického minima a je způsobilá provádět logopedickou prevenci, ve škole vede kroužek Hrátky se slovíčky, zaměřený hlavně na individuální péči. Učitelky, které vedou následující zájmové kroužky (Veselé pískání - zdravé dýchání a Hrátky s angličtinou) neabsolvovaly náležité kurzy k rozšíření odborných dovedností v příslušných zájmových oblastech. Šest učitelek pracuje na plný úvazek, dvě na zkrácený. Rozpis přímé pedagogické činnosti byl zpracován s ohledem na dobu provozu, potřebou zajištění bezpečnosti dětí, zejména při pobytu venku. V rozpisu nebyla vyznačena doba realizace nadstandardních aktivit, kdy dochází k přesunu dětí, včetně pedagogických pracovníků.

Organizace a podmínky provozu školy, spolu s kompetencemi všech pracovníků, vyplývají z Organizačního řádu, navazujících dokumentů a pracovních náplní. Byla vymezena zodpovědnost za jednotlivé úseky provozu s důrazem na samostatnost a vzájemnou zastupitelnost. Vedení školy směřuje pracovníce k jednotné participaci na zabezpečení vzdělávání. Vnitřní informační systém je primárně zajištěn okamžitým předáváním informací při běžném denním kontaktu nebo na plánovaných pravidelných poradách. Ze záznamů rad bylo patrné projednávání organizačních záležitostí i zaměření na pedagogickou problematiku, především rozvoj jednotlivých oblastí vývoje dítěte v průběhu realizace vzdělávacího programu, přenos informací z dalšího vzdělávání, výsledky kontrolní a hospitační činnosti.

Systém kontrolní i hospitační činnosti je zpracován na jednotlivé úseky provozu, k realizaci byly použity různé formy. Hospitační činnost byla upravena tématicky pro každou učitelku. Sledované cíle byly většinou obecně pojaté, ze záznamů bylo zřejmé kladné hodnocení průběhu, dané cíle se místy vytrácely. Závěry byly s učitelkami projednané. Kvalita práce učitelek a jejich další vzdělávání jsou základními kritérii pro hodnocení a odměňování. Ředitelka podporuje další vzdělávání pracovníků, vybrala i odbornou literaturu k individuálnímu studiu. Obsah navštívených vzdělávacích akcí vycházel z potřeb MŠ i zájmů učitelek.

Personální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ byla postavena za účelem provozování předškolního zařízení. Komplex tvoří dva jednopodlažní pavilony propojené chodbou a přilehlá zahrada. Část zahrady je začleněna mezi pavilony, je vybavena bazénem a stolky pro klidové hry. Druhá část je kvalitně vybavena původním i nově pořízeným dětským sportovním nářadím. Tato část, spolu s dostatečným množstvím hraček a doplňků, poskytuje dětem prostor k celoročnímu pohybovému vyžití.

V každém pavilonu jsou dvě třídy, v jednom je společná tělocvična a ve druhém jídelna. Třídy jsou účelně vybaveny nábytkem, respektujícím antropometrické požadavky. Všechny mají téměř shodné uspořádání - jsou vytvořena rozmanitá centra aktivit, hračky a učební pomůcky jsou přístupné nebo umístěné v dosahu dětí. Variabilní sestavy polic dávají možnost provádět dílčí změny v uspořádání interiéru. V části třídy jsou trvale rozložená lehátka, čímž je omezený prostor pro větší konstruktivní stavby nebo dynamičtější pohyb dětí. Tato situace je částečně kompenzovaná možností individuálního pohybového vyžití např. na trenažéru (kolo). Třídy působí esteticky a jsou podnětné.

Rozsah i kvalita hraček, metodických pomůcek a materiálu umožňuje realizovat širokou škálu především výtvarných, pracovních a poznávacích činností, je respektováno věkové složení tříd. Pro celou MŠ je jeden klavír, který využívá pouze třída, ve které je umístěný. V ostatních třídách mají učitelky k dispozici varhany. Tělovýchovné nářadí je zastoupeno základním vybavením. Výtvarně-pracovní materiál mají děti přístupný, zásoby jsou rozmanité a uspokojivé. Audiovizuální technika je plně dostačující pro děti předškolního věku. Dětská knihovna je rozsáhlá, průběžně doplňovaná, některé encyklopedie jsou vhodné pro děti staršího školního věku. Učitelky mají k dispozici dostatek kvalitní odborné literatury a periodik. Ředitelka se dobře orientuje v nabídce trhu, má promyšlenou další inovaci interiéru a doplňování materiálně-technického zázemí.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Mateřská škola pracuje dle přijatého školního vzdělávacího programu s názvem „Toulky přírodou a světem kolem nás“. Záměrem programu je povzbuzovat v dětech duševní síly, předcházet jejich psychickému nebo sociálnímu selhávání, zprostředkovat cestu ke vzdělávání, světu přírody a kultury na základě jejich přímých prožitků. Záměr je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání. Obsah vzdělávání je stylizován do 9 témat závazných pro celou školu. Pro rozpracování do třídních programů byly stanoveny zásady, metody a formy realizace. Učitelky témata dále upravují do tematických celků na měsíc a v týdenních přípravách plánují konkrétní činnosti na jednotlivé dny. Vzdělávací cíle byly formulovány obecně, bez jakékoliv konkretizace k plánované činnosti, čímž se v některých oblastech ztrácela posloupnost a návaznost.

Zásady provádění evaluace má škola určeny. Učitelky hodnotí pravidelně průběh vzdělávání, záznamy vypovídají převážně o obsahu realizovaných činností, nikoliv o tom, zda jsou naplňovány plánované cíle. Tím poskytují jen dílčí informace pro provedení kvalitního hodnocení realizace vzdělávání, jež probíhá v pololetí a na závěr školního roku.

Povinná a pedagogická dokumentace je vedena. Druhy dokumentů, obsah a styl vedení je stanoven organizačním řádem, drobné účelové změny byly realizovány v průběhu roku.

Uspořádání činností a dalších aktivit během dne je přizpůsobeno době provozu MŠ a plánovaným nadstandardním aktivitám, jejichž časové zařazení částečně snižuje úroveň psychohygienických podmínek. V průběhu dopolední nabídky činností měly děti dostatek času a prostoru pro spontánní hru. Zařazování pohybových činností je pravidelně realizované. Ve třídách jsou ale ztížené podmínky pro dynamický pohyb, tělocvičnu využívají všechny třídy pouze 1x v týdnu dopoledne, což je s ohledem na vývojové potřeby dětí minimální. V jídelně se stravují všechny děti podle vypracovaného harmonogramu, takže nedochází k jejich větší kumulaci. Přesto byly patrné projevy nekázně starších dětí, které byly nuceny čekat na mladší. V jednotlivých případech tak nebyl účelně využitý souběh služeb učitelek. Při stolování byly děti vedeny k samostatnosti a základním kulturním návykům. Ve třídách měly k dispozici nápoj, k návyku pití byly vedeny.

Rodiče jsou informováni především při denním kontaktu s učitelkami, na třídních schůzkách i společných akcích, dále pomocí nástěnek, kde jsou k dispozici důležité informační dokumenty i přehled zajímavě uspořádaných dětských prací.

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání

Spontánní činnosti

Hospitace byly uskutečněny ve všech třídách.

Všechny třídy byly svým uspořádáním nábytku, obsažnou nabídkou hraček, stavebnic nebo různého materiálu, výrazným stimulem pro spontánní činnosti. Rovněž učitelky měly připravené tématicky shodné materiály výtvarně-pracovních činností nebo didaktických her. Ve třídách, kde ponechávaly učitelky dětem možnost seberealizace, byly činnosti dětí různorodé (převažovaly námětové, konstruktivní, stolní, kresba), probíhaly klidně, byly nápadité, smysluplné. Při hře byla patná tvůrčí atmosféra a spolupráce. Jednání některých dětí bylo velmi vyspělé, projevovaly zkušenosti a fantazii. Učitelky jejich činnosti bedlivě sledovaly, záměrně vytvářely herní situace, byly integrujícím činitelem, do her dětí vstupovaly citlivě s cílem pomoci obohatit námět jejich činností. Podporovaly sebedůvěru dětí, vzájemný respekt a toleranci. Při drobných neshodách připomínaly stanovená třídní pravidla chování a jednání. Děti je uměly dle obrazového ztvárnění pojmenovat. Hodnocení činnosti dětí bylo adresné a motivující, učitelky vytvářely pozitivní komunikační prostředí a využívaly aktuálních situací k rozšiřování poznatků dětí. V jiné třídě učitelka stimulovala děti především k účasti na skupinové didakticky řízené činnosti a zaměřila se na výsledek činnosti, podněcování spontaneity bylo okrajovým cílem. Vzájemná komunikace mezi dětmi, dětmi a učitelkou probíhala přirozeně, ale nebyly k ní výrazněji stimulovány. Hry jsou ve všech třídách ukončovány na pokyn, někde učitelky dopředu dětem oznamovaly brzké zakončení činností a dávaly jim určitý časový prostor k dokončení činnosti nebo přemístění drobné stavby vzhledem ke stísněným prostorovým podmínkám tříd. Děti, které přicházejí do MŠ později, mají ještě v dopoledním bloku činností další možnost seberealizace ve spontánní hře.

Spontánní vzdělávací činnosti byly celkově velmi dobré.

Řízené činnosti

V hospitovaných třídách byly shlednuty činnosti pohybové, výtvarně-pracovní, rozvoj poznávání, z nadstandardních aktivit kroužky Veselého pískání-zdravého dýchání a Hrátky s angličtinou.

Pohybové činnosti probíhaly ve třídách. Obsahově byly zaměřené na zdravotní nebo relaxační cvičení. Skladba zdravotních a průpravných cviků převážně naplňovala vytyčený cíl. Učitelky děti přiměřeně motivovaly verbálně i použitím tělovýchovného náčiní. Razení cviků bylo promyšlené, děti byly vedeny ke správnému provedení. Ze zaujetí dětí a provádění bylo zjevné, že tyto činnosti jsou oblíbené a zvládají je velmi dobře. V jedné třídě učitelka zvolila pohybovou hru zaměřenou na vítězství jednotlivce, která v podmínkách heterogenního složení třídy nebyla vhodná.

Při rozvoji poznávání byl v jedné třídě zvolený námět, s nímž děti zatím neměly výraznější zkušenosti. Záměr byl pro mladší děti nepřiměřený, metoda byla výuková, učitelka dětem sdělovala poznatky, nebo formou otázek zjišťovala jejich znalosti. Otázky byly převážně uzavřené a pro mladší děti náročné, takže převažoval verbální projev učitelky. V dalších třídách využívaly učitelky metody rozhovoru, kde děti měly možnost sdělovat zkušenosti a zároveň byly vedeny k postupnému rozšiřování znalostí o lidových tradicích. Místy nezvyklé pojmy byly pro děti značně abstraktní a byly patrné projevy nepozornosti. Učitelky většinou dobře vystihly pasivitu dětí i příčinu nepozornosti a adekvátně zareagovaly - daly dětem možnost volby mezi spontánní nebo skupinovou činností.

Výtvarně-pracovní činnosti byly vřazovány jako dílčí řízené do průběhu spontánních činností. Zajímavý námět, materiál i motivace učitelek zapojily do činností většinu dětí. U starších pochvalou hodnotily zručnost, mladší děti povzbuzováním, radou nebo pomocí vedla učitelka. Vybrané nabídky byly diferencované (rozvoj grafomotoriky), jiné byly shodné pro všechny věkové kategorie. Činnost děti většinou emotivně prožívaly, je pro ně oblíbená a vybíraly si ji v obou blocích spontánních činností.

Do kroužku Hrátky s angličtinou jsou zařazovány děti podle vlastního zájmu nebo přání rodičů, převažují starší děti. Hlavní náplní shlednuté činnosti bylo z části opakování a z části vybarvování obrázků. Organizace byla převážně statická. Verbální projev byl přibližně vyrovnaný. Učitelka měla přízvuk, výslovnost a intonaci českou, k poslechu přirozené podoby jazyka neměla k dispozici žádné zvukové nahrávky. Tato skutečnost je pro seznamování se základy cizího jazyka nedostačující.

Věkové složení dětí a jejich zařazování do kroužku Veselé pískání, zdravé dýchání je shodné jako u kroužku Hrátky s angličtinou. Kroužek probíhá ve strohém prostředí tělocvičny. Děti seděly po celou dobu na žíněnkách, jejich poloha tak bránila plnění primárního cíle - zdravému dýchání. Obsahem činnosti bylo opakování dovedností. Učitelka měla připravenou skupinovou i individuální práci. Vzhledem k velkému počtu dětí byla individuální práce značně zdlouhavá, vedla k nepozornosti a nedocházelo k upevňování dovedností, protože nebyl prostor k dostatečnému procvičení.

Průběh pohybových a výtvarně-pracovních řízených vzdělávacích činností byl velmi dobrý, v oblastech rozvoje poznávání a zájmových kroužků dobrý.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Starší děti projevily obratnost při pohybových dovednostech. Mladší děti si na činnosti spojené s prováděním cílených změn postojů a poloh postupně zvykají, jejich provádění bylo úměrné věku. Starší děti prokazovaly rovněž velmi dobrou zručnost v oblasti manipulace s předměty. V sebeobsluze a stolování byly starší děti samostatné, projevovaly kulturní návyky. V průběhu spontánních činností je učitelky důsledně vedly ke vhodnému zacházení s hračkami a jejich úklidu. Děti komunikovaly živě bez ostychu, většina již měla správnou výslovnost, obsažný byl zásobník říkanek. Při jednání s dospělým byly otevřené, zdvořilé. Ve hrách byla patrna fantazie a představitivost, starší děti si je dokázaly tvořivě rozvíjet, samostatně se organizovaly, určovaly pravidla, u nejmladších se objevovaly prvky

námětových her. Starší uplatňovaly zkušenosti a poznatky z předchozích činností jejich myšlenkové operace byly logické, při hrách tvůrčí. Dětské práce a výrobky z výtvarně-pracovních činností dokladovaly používání různých technik, byly na vysoké úrovni. Dovednosti získávané v zájmovém kroužku Veselé pískání - zdravé dýchání z oblasti manipulace s nástrojem, správného dýchání dýchání, byly na nižší úrovni.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků předškolního vzdělávání je velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola realizuje tyto nadstandardní aktivity:

- kroužek Veselé pískání, zdravé dýchání s cílem rozvoje správného dýchání, rytmického a melodického cítění,
- kroužek Hrátky s angličtinou, kde se děti seznamují se základy anglického jazyka formou hry,
- kroužek Hrátky se slovíčky zaměřený na logopedickou prevenci.

Mateřská škola umožňuje realizaci nadstandardních aktivit se souhlasem rodičů zajištěné externími lektory:

- taneční kroužek vedený Taneční školou Bohemia,
- předplaveckou výchovu.

„Sdružení rodičů při MŠ Chrast u Chrudimě“ (občanské sdružení) ve spolupráci se zaměstnanci MŠ pořádají:

- jarní a podzimní burzu dětského oblečení a hraček,
- prodejní vánoční a velikonoční výstavu.

Výnosy z těchto akcí jsou příjmem občanského sdružení, které následně poskytuje MŠ na nákup hraček a učebních pomůcek.

Další finanční prostředky ředitelka získává z pronájmu tělocvičny Taneční škole Bohemia.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol čj. KrÚ 6114/2002 OŠMS s účinností od 1. ledna 2003 + Protokol o provedení změny ze dne 17. srpna 2004
2. Zřizovací listina ze dne 29. srpna 2002 s účinností od 1. ledna 2003
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 ke dni 30. září 2004
4. Přehledy výchovné práce všech tříd od září 2004 do března 2005
5. Přehledy o docházce dětí do MŠ ze všech tříd od září 2004 do března 2005
6. Evidenční listy dětí přijatých do mateřské školy na školní rok 2004/2005
7. Zmocnění rodičů k odvádění dětí jinou osobou pro školní rok 2004/2005
8. Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ na školní rok 2004/2005
9. Školní vzdělávací program „Toulky přírodou a světem kolem nás“
10. Třídní vzdělávací programy všech tříd na školní rok 2004/2005
11. Vzdělávací programy nadstandardních aktivit (Veselé pískání, zdravé dýchání, Hrátky s angličtinou) pro školní rok 2004/2005
12. Analýza výchovné práce za školní rok 2003/2004

13. Výroční zpráva mateřské školy za školní rok 2003/2004 ze dne 12. července 2004
14. „ Jaký je náš den v mateřské škole?“ organizace dne platná ve školním roce 2004/2005
15. Záznamy o dětech a individuální plány pro děti s OŠD na školní rok 2004/2005
16. Organizační řád mateřské školy s platností od 1. ledna 2005
17. Vnitřní řád mateřské školy Chrast s platností od 31. srpna 2004
18. Školní řád mateřské školy Chrast s platností od 1. ledna 2005
19. Provozní řád mateřské školy s platností od 1. ledna 2003
20. Personální dokumentace - jmenování ředitelky MŠ, pracovní náplně učitelek
21. Kriteria hodnocení pracovníků na školní rok 2004/2005 (dokument bez bližšího určení)
22. Rozpis přímé pedagogické činnosti na školní rok 2004/2005
23. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ
24. Plán pedagogických rad MŠ na školní rok 2004/2005
25. Záписы z pedagogických rad za školní rok 2004/2005
26. Plán kontrolní a hospitační činnosti MŠ na školní rok 2004/2005
27. Záznamy kontrol a hospitačí ve školním roce 2004/2005
28. Inspekční zpráva čj. 101 344/99-1402 ze dne 19. listopadu 1999

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují realizovat přijatý vzdělávací program. Kolektiv je stabilní, ředitelka upřednostňuje při vedení pracovníků přátelské pracovní ovzduší a sjednocování pedagogického stylu. Materiálně-technické podmínky mají stoupající tendenci. Promyšlené pořízení, obsah i sortiment významně podporují rozvoj všech oblastí vývoje dítěte. Slabší místa byla zjištěna v efektivitě využívání prostorových, částečně i materiálových podmínek. Při tvorbě školního vzdělávacího programu zatím hledají optimální formu realizace vzdělávání prostřednictvím integrovaných bloků. V průběhu byl kladen důraz na poskytování dostateku podnětů, místy bez logické provázanosti a přirozených souvislostí nebo zřetele na široké věkové složení tříd.

Ve shlednutých nabízených nadstandardních aktivitách je patrna snaha MŠ vyhovět přání rodičů. Děti v nich ale nedosahují, vzhledem k jejich vysokému počtu v kroužku i absenci potřebných dovedností a vědomostí učitelek, zcela vytyčených cílů.

Při poslední inspekci ze dne 15. a 16. listopadu 1999 byla činnost MŠ hodnocena celkově velmi dobře. MŠ si tuto úroveň udržuje.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Smolíková	Smolíková, v. r.
Člen týmu	Marcela Toušovská	Toušovská, v. r.
Člen týmu	Jitka Chalupníková	Chalupníková, v. r.

V Pardubicích dne 11. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice . Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. dubna 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eva Dvořáková, ředitelka MŠ

Dvořáková, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-05-03	J2-1036/2005-5202

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.